

Bruxelles, den 1.7.2020
COM(2020) 274 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Den europæiske dagsorden for færdigheder med henblik på bæredygtig
konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed**

{SWD(2020) 121 final} - {SWD(2020) 122 final}

"Den bedste investering i vores fremtid er investering i vores borgere. Færdigheder og uddannelse er drivkraften bag Europas konkurrenceevne og innovation. Men Europa er endnu ikke helt klar. Jeg vil sørge for, at vi gør brug af alle de værktøjer og midler, vi har til rådighed, for at rette op på dette."

Kommissionsformand Ursula von der Leyen

"Alle har ret til inkluderende uddannelse og livslang læring af høj kvalitet med henblik på at bevare og tilegne sig færdigheder, der sætter dem i stand til at deltage fuldt ud i samfundslivet og foretage vellykkede overgange til arbejdsmarkedet."

Princip 1 i den europæiske søjle for sociale rettigheder

Vi lever i en tid præget af omstilling. Den dobbelte grønne og digitale omstilling ændrer den måde, hvorpå vi lever, arbejder og interagerer. EU's overgang til en ressourceeffektiv, cirkulær, digitaliseret og klimaneutral økonomi og en bred anvendelse af kunstig intelligens og robotteknologi forventes at skabe nye job¹, mens andre job vil ændre sig eller endog forsvinde. Demografiske forandringer medfører, at Europa skal udnytte alle sine evner og sin mangfoldighed. Samtidig vil de også skabe nye jobmuligheder inden for ældre- og plej økonomien. Disse omstillinger viser, at der er behov for **et hidtil uset skift i færdigheder** for at udnytte deres potentiale fuldt ud.

Covid-19-pandemien har fremskyndet den digitale omstilling. Telearbejde og fjernundervisning er blevet en realitet for millioner af borgere i EU, men begrænsningerne i vores nuværende digitale beredskab er ofte også blevet afsløret. Pandemien har understreget den allerede eksisterende mangel på digitale færdigheder, og nye uligheder er ved at opstå, da mange borgere ikke har det krævede niveau af digitale færdigheder eller befinder sig på arbejdspladser eller på skoler, der halter bagud hvad angår digitalisering.

Pandemien har også i høj grad påvirket mange borgeres karrieremuligheder i EU. EU's BNP anslås i øjeblikket til at falde med over 7 % i 2020, og arbejdsløsheden forventes at nå op på 9 %, hvilket er en stigning fra 6,6 % ved udgangen af 2019, og nogle lande er endnu hårdere ramt. Kommissionen skønner², at nogle sektorer forventes at opleve de største tab i den reelle bruttoværditilvækst i 2020 på mellem 20 % og 40 % i forhold til 2019-niveauet. Desuden vil en række specifikke sektorer kunne opleve et fald i omsætningen på mere end 70 % i andet kvartal af 2020. Lande og regioner, hvor økonomien er meget afhængig af disse sektorer, vil få større vanskeligheder med at komme på fode igen.

For at tackle denne udfordring og fremme den dobbelte omstilling har Kommissionen foreslået en ambitiøs genopretningsplan, der skal skabe et Europa, der er mere retfærdigt, mere modstandsdygtigt og mere bæredygtigt for den kommende generation³. I takt med at Europa indleder sin genopretning, bliver behovet for at forbedre og tilpasse

¹Inden covid-19-pandemien brød ud, blev det anslået, at der ville blive skabt 1 mio. job frem til 2030. Employment and Social Developments in Europe (Beskæftigelsesmæssige og sociale udviklingstendenser i Europa) 2019. På samme måde blev det anslået, at disse teknologier ville skabe næsten 60 mio. nye job på verdensplan i løbet af de næste fem år.

² Identifying the recovery needs; SWD (2020) 98 final.

³ COM(2020) 442 final.

færdigheder en absolut nødvendighed. Det vil også være afgørende for at sætte EU som geopolitisk aktør i stand til at føre an i den globale genopretning.

Nu har EU mere end nogensinde brug for et paradigmeskift i forbindelse med færdigheder. Et skift, der munder ud i en ambitiøs dagsorden for jobfærdigheder med henblik på at sætte gang i den dobbelte omstilling og sikre genopretning fra den socioøkonomiske virkning af covid-19-pandemien og for at:

- **Styrke den bæredygtige konkurrenceevne:** Færdigheder og livslang læring er afgørende for en langsigtet og bæredygtig vækst, produktivitet og innovation og er derfor en nøglefaktor for konkurrenceevnen hos virksomheder i alle størrelser, navnlig små og mellemstore virksomheder (SMV'er)⁴. Hvis man giver arbejdstagerne de rette færdigheder, kan de arbejde mere effektivt og udnytte avancerede teknologier⁵, og det fjerner den vigtigste hindring for investeringer i erhvervslivet⁶, forhindrer misforholdet mellem udbudte og efterspurgte færdigheder på arbejdsmarkedet⁷ og danner grundlag for forskning og udvikling (FoU) samt virksomhedsbaseret innovation. Kun de rette færdigheder kan styrke Europas position i den globale konkurrence og tilvejebringe en vedvarende økonomisk genopretning, der kan håndtere den grønne og digitale omstilling. Det betyder navnlig, at der skal opnås resultater i forbindelse med den europæiske grønne pagt, som er EU's vækststrategi, og inden for de strategiske sektorer og økosystemer, der er identificeret i EU's nye industrielle strategi.
- **Sikre social retfærdighed:** Adgang til opkvalificering og omskoling er afgørende for millioner af arbejdstagere, der pludseligt befinder sig i en ordning med nedsat arbejdstid eller i arbejdsløshed, uanset deres nuværende færdighedsniveau eller fagområde. Europas genopretning bliver kun en succes, hvis man skaber samhørighed, og hvis ingen lades i stikken. Med de rette færdigheder kan man lettere blive ved med at arbejde og håndtere jobmobilitet. Det kræver, at der gives lige adgang til yderligere opkvalificeringsmuligheder for alle uanset køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering, og herunder lavtuddannede voksne og personer med migrantbaggrund. På tilsvarende vis bør alle områder i hele EU være omfattet, lige fra store byer til landdistrikter, kystområder eller fjerntliggende områder.
- **Opbygge vores modstandsdygtighed:** I de seneste måneder har en række erhverv været under stærkt pres. Det gælder især fagfolk inden for sundheds- og plejesektoren samt frontlinjemedarbejdere inden for detailhandel, transport, social- og sanitetstjenester og lærere og undervisere. For at sikre effektiv adgang til basale sundhedstjenester, sociale tjenester eller undervisningstjenester for borgerne i en kriseperiode er det af afgørende betydning at have tilstrækkeligt faglærte arbejdstagere i disse strategiske sektorer. For den enkelte kan en forbedring af modstandsdygtigheden gennem færdigheder medføre mindre afhængighed af markedsvilkår og øge den enkeltes potentiale til at navigere gennem omstillinger i privatlivet og arbejdslivet. Desuden har covid-19-pandemien også vist, at det er nødvendigt at være digitalt klar til at fortsætte uddannelses- og erhvervsaktiviteter. Udfordringerne for IT-infrastruktur og e-systemer har vist, at det er nødvendigt at

⁴ Europa-Kommissionen (2017), investering i menneskelig kapital — vurdering af offentlige udgifters effektivitet i forbindelse med uddannelse, note til Eurogruppen af 6. november 2017.

⁵ Woessmann, L., The Economic Case for Education, EENEE Analytical Report No. 20, Ifo Institute and University of Munich, 2017.

⁶ I Den Europæiske Investeringsbanks investeringsundersøgelse fra 2017 nævnte næsten 80 % af virksomhederne en mangel på kvalificeret personale som en hindring for deres investering.

⁷ Europa-Kommissionen (2014), The Economic Case for Education. Baggrundspapir udarbejdet af Kommissionens tjenestegrene som grundlag for den orienterende debat i Rådet den 12. december 2014.

forbedre vores menneskelige kapacitet med hensyn til beredskabsplaner på cybersikkerhedsområdet.

Hvis det skal lykkes, må og skal livslang læring blive en realitet i Europa. Alle europæere bør have adgang til attraktive, innovative og inkluderende læringsprogrammer, også fordi færdigheder hurtigere forældes. Uddannelse i en ung alder er fortsat afgørende, men det er kun begyndelsen på et liv fuld af læring: fra førskoleuddannelse og børnepasning over primær- og sekundæruddannelse til teknisk uddannelse, erhvervsuddannelse og videregående uddannelse til voksenuddannelse. **Læring gennem hele livet**, også når man er ældre, gør forskellen. Men mindre end to ud af fem voksne deltager i læring hvert år. Det er ikke nok til at genoprette vores økonomi og høste alle fordelene ved den grønne og den digitale omstilling. Alle personer i EU bør have mulighed og belønnes for at deltage i opkvalificering og omskoling.

Erhvervelse af jobrelaterede færdigheder bør være det ledende princip i disse bestræbelser. Det betyder, at man skal tage udgangspunkt i en kortlægning af den enkeltes færdigheder, gennemføre målrettet videreuddannelse, der opfylder specifikke opkvalificerings- og omskolingsbehov, og hjælpe den enkelte med at finde et job, der efterspørges på arbejdsmarkedet.

Selv om de fleste ansvarsområder for færdighedspolitikker fortsat ligger på nationalt, regionalt og lokalt plan, spiller Europa en vigtig rolle. Mange borgere arbejder for små virksomheder i værdikæder, der spænder over hele Europa. I alle sektorer, fra bil- til tekstilindustrien, fra lægemiddel- til energisektoren, findes der en europæisk talentkæde. Hvis man styrker denne kæde, vil det styrke det indre marked og modstandsdygtigheden i vores økonomi. EU kan tilskynde og støtte medlemsstaterne, når det handler om at vedtage politikker, der går i samme retning, og effektivt tage hånd om den dobbelte omstilling og styrke vores økonomis og samfunds modstandsdygtighed.

Europa yder også værdifuld støtte gennem sit budget. Ved Kommissionens forslag om **Next Generation EU**⁸ udnyttes EU's budget til at støtte medlemsstaternes genopretning og kickstarte økonomien. Med et moderniseret langsigtet budget på 1,1 billion EUR, der styrkes af et særligt midlertidigt redskab i relation til Next Generation EU på 750 mia. EUR, foretager EU en mobilisering med henblik på investering i en bæredygtig, inkluderende og retfærdig genopretning. Investeringer i færdigheder udgør kernen i disse forslag. De stiller hidtil usete muligheder for finansiering af færdighedspolitikker til rådighed for medlemsstaterne, som styrker modstandsdygtigheden over for økonomiske chok og evnen til hurtigere at komme på fode igen efter den nuværende afmatning og bevæge sig i retning af den dobbelte omstilling.

Med udgangspunkt i dagsordenen for færdigheder⁹ der blev vedtaget i 2016, og som frigjorde potentialet for Genopretningsplanen for Europa, omfatter denne nye dagsorden for færdigheder følgende fem byggesten:

⁸ COM(2020) 441 final/2.

⁹ COM(2016) 381 final.

Opfordrer til fælles foranstaltninger, der mobiliserer virksomheder, arbejdsmarkedets parter og de berørte parter, til at forpligte sig til at arbejde sammen, navnlig inden for EU's industrielle økosystemer og på tværs af værdikæder

Fastlægger en klar strategi for at sikre, at færdigheder fører til job

Hjælper folk med at opbygge deres færdigheder gennem hele livet i et miljø, hvor livslang læring er normen

Peger på finansielle midler til at fremme investeringer i færdigheder

Fastsætter ambitiøse mål for opkvalificering og omskoling, der skal nås inden for de næste 5 år

Den nye dagsorden for færdigheder indgår i den europæiske søjle for sociale rettigheder, og navnlig dens første princip om retten til inkluderende uddannelse og livslang læring af høj kvalitet. Den er også fast forankret i **den europæiske grønne pagt**¹⁰, den nye **digitale strategi**¹¹, de nye **industri- og SMV-strategier**¹², da færdigheder er forudsætningen for, at disse lykkes. Den støtter desuden forslaget til Rådets henstilling om en "**bro til job — styrkelse af ungdomsgarantien**", som Kommissionen har vedtaget i dag, og tager hensyn til resultaterne af den seneste **rapport om konsekvenserne af de demografiske forandringer**¹³. **Handlingsplanen for den nye cirkulære økonomi** og **EU's biodiversitetsstrategi for 2030** fremhæver også den centrale rolle, som færdigheder spiller i omstillingen til en grøn økonomi.

Den skal ses i sammenhæng med andre politiske initiativer, der støtter tilgangen baseret på livslang læring. Den vil blive efterfulgt af yderligere forslag, der sætter nyt skub i uddannelsesområdet, navnlig et initiativ, der har til formål at realisere det **europæiske uddannelsesområde** inden 2025, ved at nedbryde barrierer for læring og fremme innovativ og inkluderende uddannelse og erhvervsuddannelse for alle i hele EU. Det **europæiske forskningsrum** fremmer også opkvalificering og omskoling af talenter, især i den akademiske verden. Sammen vil disse initiativer være med til at opbygge en kultur for livslang læring i Europa, fremme en efterspørgselsstyret tilgang med henblik på at styrke samarbejdet med erhvervslivet og øge borgernes beskæftigelsessevne.

¹⁰ Kommissionens meddelelse om den europæiske grønne pagt, COM(2020) 640 final.

¹¹ Den europæiske digitale strategi, 2020 <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/content/european-digital-strategy>

¹² COM(2020) 102 final og COM(2020) 103 final.

¹³ COM(2020) 241 final.

1. SAMARBEJDE INDEN FOR RAMMERNE AF EN PAGT FOR FÆRDIGHEDER

Der er mange muligheder at hente ved fremme en fælles indsats, der skal maksimere virkningen af investeringer i færdigheder. Politikker og foranstaltninger i forbindelse med færdigheder er fordelt mellem mange aktører. Ministerier, udbydere af uddannelse og erhvervsuddannelse, industrien selv, forskningsinstitutioner, arbejdsmarkedets parter, handelskamre og arbejdsformidlinger er kun en del af dem, der bidrager til at virkeliggøre opkvalificering og omskoling. En samordnet indsats kan skabe klarhed for enkeltpersoner og virksomheder i hele værdikæden, mindske omkostningerne og fokusere på prioriteter.

Vellykkede programmer i relation til færdigheder kombinerer de forskellige faser med henblik på at ledsage den enkelte arbejdstager i dennes omskoling eller opkvalificering: lige fra udredningen af de færdigheder, der er nødvendige til den dobbelte omstilling, til etableringen af målrettede videreuddannelsesprogrammer og støtte til deres anvendelse på arbejdspladsen eller til nye job.

En første byggesten i dagsordenen for færdigheder er at fremme samarbejdet gennem en "pagt for færdigheder"

Foranstaltning nr. 1: Pagten for færdigheder

Pagten vil mobilisere en samordnet indsats for kvalitetsinvesteringer i færdigheder for alle personer i den erhvervsaktive alder i hele EU.

Pagten for færdigheder vil samle alle de berørte parter, private og offentlige, som har et fælles mål om opkvalificering og omskoling af Europas arbejdsstyrke, således at borgerne kan deltage i den dobbelte omstilling. Alle disse berørte parter underskriver et **charter**, som definerer de centrale principper¹⁴, der er nødvendige for at opkvalificere og omskole arbejdsstyrken i deres organisationer, men også i hele deres værdikæde eller økosystem. Chartret vil blive oprettet i fællesskab med de berørte parter.

Pagten vil lette samarbejdet mellem det offentlige og det private. Den vil navnlig etablere **omfattende partnerskaber**, herunder på regionalt plan, i strategiske industrielle økosystemer¹⁵ og i prioriterede områder, der er udpeget i den europæiske grønne pagt, med henblik på at opnå ambitiøse tilsagn. Disse partnerskaber vil inddrage alle berørte parter, navnlig SMV'er, der har svært ved at få adgang til færdigheder. De berørte parter vil blive opfordret til at samle ekspertise, ressourcer (f.eks. uddannelsesfaciliteter i værdikæden) og finansiering af konkrete foranstaltninger til opkvalificering og omskoling med klare tilsagn, som vil sætte borgerne i stand til at bevare eller skifte job eller til at finde nye job.

Pagten vil også **lette adgangen til oplysninger om EU's finansieringsinstrumenter** for færdigheder ved at tilbyde et fælles kontaktpunkt på EU-plan.

Iværksættelsen af pagten under den europæiske uge for erhvervskompetencer i november 2020 vil involvere de europæiske arbejdsmarkedsparter, Europa-Parlamentet, formandskabet for Rådet for Den Europæiske Union, Europa-Kommissionen, de berørte parter fra de strategiske industrielle økosystemer og andre berørte parter.

Miguel leder er en lille virksomhed, der leverer specialiserede dele til elbiler, som er et område, hvor den teknologiske udvikling er hurtig. Takket være pagten for færdigheder gik hans virksomhed ind i et bredt partnerskab, der omfattede hele forsyningskæden. Hans personale kan nu drage fordel af avanceret uddannelse, der er tilrettelagt sammen med et forskningsinstitut, i

¹⁴ Disse vil medtage bekæmpelsen af forskelsbehandling og kønsaspektet.

¹⁵ Jf. industristrategien for Europa vedtaget i marts 2020.

faciliteter, der ejes af større virksomheder.

Arbejdsmarkedets parter i en given sektor er enige om at indføre en række "uddannelsesambassadører" i de enkelte berørte virksomheder. Det drejer sig om ansatte, som informerer deres kolleger både om uddannelsesmuligheder og uddannelsesrettigheder og motiverer dem til at anvende disse. Især lavtuddannede kan være tilbageholdende med at tale med deres overordnede om deres uddannelsesbehov. Ambassadørerne vil kunne hjælpe med at overvinde denne barriere.

Pagten for færdigheder vil bygge bro mellem allerede eksisterende EU-initiativer til samarbejde og i givet fald blive til det fælles kontaktpunkt for:

- **Planen for sektorsamarbejde om færdigheder**, der definerer sektorspecifik viden om færdigheder, kortlægger centrale beskæftigelsesbehov, fastlægger erhvervsprofiler og gennemfører videreuddannelsesprogrammer. Erhvervelse af jobrelaterede færdigheder er en integreret del af planerne, og de vil blive opskaleret og gjort tilgængelige for flere sektorer og således drage fordel af et styrket budget. Processen i forbindelse med planerne vil blive væsentligt fremskyndet for at sikre, at der leveres rettidige resultater i takt med virksomheders og enkeltpersoners behov for færdigheder. De moderniserede planer vil også skabe en forbindelse til beskæftigelsesmuligheder ved afslutningen af uddannelsesprogrammet.
- **Styrkelsen af den europæiske alliance for lærlingeuddannelser** Som fastsat i meddelelsen om støtte til ungdomsbeskæftigelse: En bro til job for den næste generation¹⁶ vil den mobilisere nye tilsagn om at opretholde udbuddet af lærlingeuddannelser på trods af den nuværende økonomiske afmatning og udvikle programmer for lærlingeuddannelser. Den fornyede alliance vil lancere nye nationale alliancer for lærlingeuddannelser, der giver lærlinge mulighed for at komme til orde og styrker den sociale dialog.
- **Koalitionen for digitale færdigheder og job** vil indhente tilsagn fra medlemsstater, virksomheder, arbejdsmarkedets parter, nonprofitorganisationer og uddannelsesudbydere om nye videreuddannelsesprogrammer, rekruttering eller omskoling af den eksisterende arbejdsstyrke for at forbedre de digitale færdigheder. Ved en nylig opfordring til at afgive tilsagn i forbindelse med covid-19 indkom der mere end 70 nye tilsagn¹⁷. Ved at styrke den administrative støtte til koalitionen vil Kommissionen oprette en kvikskranke, der gør det muligt at dele digitalt indhold, bedste praksis og uddannelsesmuligheder, herunder også for SMV'er.

Pagten for færdigheder går på tværs af sektorer og er åben for alle berørte parter. **Den vil indledningsvis fokusere på de industrielle økosystemer, der er hårdt ramt af den nuværende krise, og de prioriterede områder, der er udpeget i den europæiske grønne pagt**, for hvilke **ambitiøse strategier om opkvalificering og omskoling vil være afgørende for at fremme genopretningen, idet andre økosystemer og områder senere vil blive omfattet:**

- **Sundhed:** Covid-19-pandemien har mindet os om, hvor meget vi er afhængige af sundhedspersonale, som er forpligtet til at erhverve færdigheder og gennemgå uddannelse i infektionsbegrænsning, karantæneprotokoller, anvendelse af beskyttelsesudstyr og klinisk forvaltning. Sundheds- og socialektoren udgør 10 % af

¹⁶ COM(2020) 276 final.

¹⁷ Tilsagn er en forpligtelse fra private eller offentlige organisationer til at yde et direkte bidrag med henblik på at mindske den mangel på digitale færdigheder, som Europa ser sig konfronteret med, f.eks. ved forpligtelser til at udvikle uddannelse i færdigheder eller til at skaffe praktikophold eller adgang til muligheder for udvikling af digitale færdigheder. Disse findes på: <https://pledgeviewer.eu/>

den samlede beskæftigelse i EU, men der forventes ifølge skøn en stigning i antallet af nye job på mere end 830 000, hvilket sammen med udskiftningsbehov betyder, at der er 8 millioner ledige job i de næste 10 år¹⁸. For at imødekomme sundhedsorganisationernes behov for på en vellykket måde at anvende nye digitale teknologier, såsom kunstig intelligens, der forbedrer sundhedsplejens kvalitet og øger effektiviteten i medlemsstaternes sundhedssystemer, vil efterspørgslen efter grundlæggende og avancerede IT-færdigheder desuden vokse betydeligt inden 2030¹⁹. Det viser, at der er en betydelig mangel på færdigheder, som kun vil blive forværret på grund af befolkningens aldring og stigningen i kroniske sygdomme. Det er væsentligt at afhjælpe denne mangel for at sikre et højt niveau af modstandsdygtighed og retfærdighed i de nationale velfærdssystemer i hele EU.

- **Bygge- og anlægsarbejder:** Covid-19-pandemien har haft stor betydning for sektoren²⁰, som hovedsagelig består af små virksomheder og mikrovirksomheder, der sikrer lokal beskæftigelse (over 90 % er SMV'er²¹). Denne sektor med 12 millioner arbejdstagere har svært ved at tiltrække unge og kvalificerede²². Manglende færdigheder er synlige inden for sektoren for miljøvenligt design, miljøvenlige teknologier og materialer. I takt med at opsvinget tager sin begyndelse, er det nødvendigt, at der ved opkvalificering fokuseres på energi- og ressourceeffektivitet, cirkularitet, digitalisering og renovering af eksisterende bygninger, hvor der også tages højde for opfyldelsen af kravene om tilgængelighed²³. Adgangen til kvalificerede bygge- og anlægsarbejdere er afgørende for, at renoveringsbølgen i forbindelse med den europæiske grønne pagt bliver en succes.
- **Automobil- og transportsektoren:** De rejserestriktioner, der blev indført under covid-19-pandemien, har haft en betydelig indvirkning på luftfart, jernbanetransport, søfart, transport ad indre vandveje og vejtransport og har i høj grad påvirket transportsektoren, der beskæftiger mere end 9 mio. mennesker i EU²⁴. Nedlukningsforanstaltningerne greb også i alvorlig grad forstyrrende ind i automobilindustrien og dens omfattende forsyningskæde, og mindst 1,1 mio. arbejdspladser blev ramt af fabrikslukninger²⁵. Automobilsektoren, som udgør 7 % af EU's BNP, var allerede udsat for store strukturelle ændringer og en tvingende nødvendighed med hensyn til investering i digitalisering, grøn teknologi (f.eks. batterier²⁶ til elektrificering af transportsektoren og andre alternative brændstofsønsninger) og bedre forbindelser og automatisering samt en omstilling af eksisterende forretningsmodeller og værdikæder. Transport- og navnlig automobilsektoren har brug for en klar dagsorden for at fremme en række nye færdigheder, herunder big data-analyse, softwareudvikling, kunstig intelligens, robotteknologi, kemi, elektroteknik og en ny række bløde færdigheder. Der bør tilskyndes til en maksimering af anvendelsen af disse færdigheder i hele økosystemet og i forsyningskæderne, f.eks. ved udbygningen af infrastruktur til elektrisk opladning.

¹⁸ CEDEFOP Skills Panorama, Sundhedseksperter og tilknyttede fagfolk.

¹⁹ EIT Health and McKinsey, 2020, 'Transforming healthcare with AI: The impact on the workforce and organisations'.

²⁰ OECD, Evaluating the initial impact of COVID-19 containment measures on economic activity, figur 1

²¹ I 2017 var 94 % af virksomhederne i bygge- og anlægssektoren SMV'er, Eurostat [sbs_sc_con_r2].

²² European Builders Construction, websted om færdigheder.

²³ Direktiv (EU) 2019/882 om tilgængelighedskrav for produkter og tjenester.

²⁴ Transport in Figures 2019 <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/f0f3e1b7-ee2b-11e9-a32c-01aa75ed71a1>

²⁵ European Automobile Manufacturers Association (ACEA), Employment impact of COVID-19 on the European auto industry

²⁶ Der er iværksat et projekt om de færdigheder, der er nødvendige for batterisektoren "ALBATTIS", som vil være af betydning ikke blot for automobilindustrien, men også for den voksende sektor for energioplagring.

- **Turisme:** Covid-19-pandemien har reduceret aktiviteten med 80 %, og uden en hurtig indsats er 6 mio. arbejdspladser²⁷ i fare. Behovene for færdigheder spænder fra online-markedsføring, genanvendelse og håndtering af affald, vand og energitjenester i forbindelse med omstillingen til mere bæredygtig turisme, tværkulturel forståelse og kommunikation samt nye hygiejneprotokoller²⁸. En optimering af de rejsendes oplevelse vil være baseret på en kombination af digitale data og menneskelige tjenester. Den eksisterende plan²⁹ har allerede identificeret disse mangler på færdigheder og nye jobprofiler. Den skal nu opskaleres, da den teknologiske innovation og de sociale tendenser ændrer sig hurtigere, end en række virksomheder kan holde trit med. Personalet skal kunne arbejde i forskellige afdelinger på forskellige niveauer og anvende forskellige værktøjer og applikationer.

2. ERHVERVELSE AF JOBRELATEREDE FÆRDIGHEDER: TILPASNING AF POLITIKKER MED HENBLIK PÅ LEVERING AF RESULTATER

Indarbejdelsen af idéen om "jobrelaterede færdigheder", som er den anden byggesten i dagsordenen for færdigheder, er en samlet tilgang til opkvalificering og omskoling, der dækker hele værdikæden.

Udgangspunktet er en funderet viden om færdigheder, der skal levere arbejdsmarkedsrelevant uddannelse. Det skal integreres i de nationale færdighedsstrategier og i uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne. De enkelte virksomheder bør også udvikle interne processer til kortlægning af manglen på færdigheder og foranstaltninger til forbedring af deres egen arbejdsstyrkes opkvalificering.

I dette afsnit beskrives de vigtigste elementer i tilgangen til "jobrelaterede færdigheder", som har til formål at støtte EU's arbejdsstyrke til fuldt ud at drage fordel af den grønne og digitale omstilling.

2.1. Bedre og mere viden om færdigheder: grundlaget for opkvalificering og omskoling

Det første skridt til at sikre, at borgere kan erhverve de færdigheder, der er nødvendige for et aktuelt eller fremtidigt job, er ajourførte oplysninger om behovet for færdigheder. Men viden om færdigheder indhentes ofte for sent til at kunne påvirke et valg. Det er nødvendigt med en tilgængelig, let forståelig, målrettet og ajourført viden om færdigheder. Ud over undersøgelser til registrering af nyuddannede og matchning af administrative data har kunstig intelligens og big data-analyse et stort potentiale. Kunstig intelligens og big data kan anvendes til at definere nye jobprofiler i forskellige sektorer baseret på de specifikke færdigheder, der kræves.

EU-agenturet Cedefop har testet anvendelsen af big data-analyse ved at anvende onlinejobannoncer til at undersøge de færdigheder, som arbejdsgiverne efterspørger på regionalt plan³⁰, mens planen for sektorsamarbejde om færdigheder har undersøgt behovet for færdigheder i nøglesektorer. På grundlag af disse succes historier er det

²⁷ COM(2020) 550 final: Turisme og transport i 2020 og derefter

²⁸ C (2020) 3251 — EU-retningslinjer for gradvis genoptagelse af turisttjenester og for sundhedsprotokoller i hotel- og restaurationsbranchen — Covid-19 2020/C 169/01.

²⁹ <https://nexttourismgeneration.eu/>

³⁰ Cedefop "Skills Ovate", NUTS 2 level.

nødvendigt at yde en fornyet indsats for yderligere at uddybe viden om færdigheder, idet der tages hensyn til både regionale og sektorspecifikke dimensioner, og samle og præsentere denne på en tilgængelig måde, også for uddannelses- og erhvervsuddannelsesinstitutioner og -organisationer.

Foranstaltning nr. 2: Bedre og mere viden om færdigheder:

For at styrke og udbrede viden om færdigheder vil Kommissionen:

- støtte udviklingen af ny og uddybet viden om færdigheder, herunder også på regionalt niveau og på sektorniveau. Med udgangspunkt i Cedefop-pilotprojektet om big data-analyse vil der blive oprettet et permanent onlineværktøj, hvor der offentliggøres oplysninger i "realtid", således at alle berørte parter kan anvende det³¹. Partnerskaber om anvendelsen af data fra private jobportaler og national viden om færdigheder vil blive undersøgt.
- centralisere og sørge for omfattende formidling af viden om færdigheder gennem pagten for færdigheder i synergi med det europæiske forskningsrum.
- fremme deltagelsen af arbejdsmarkedets parter i arbejdsmarkedsprognoserne og i udpegningen af uddannelsesbehov med henblik på udvikling af viden om færdigheder
- tilskynde til, at offentlige og private arbejdsformidlinger anvender viden om færdigheder, og navnlig tilskynde netværket af offentlige arbejdsformidlinger til tidligt at identificere færdighedsrelaterede mangler og tendenser i tilknytning til stigende jobmuligheder, herunder bedre udnyttelse af potentialet for mobilitet inden for EU og migration fra tredjelande.
- præsentere viden om færdigheder, der er skræddersyet til borgernes behov i Europass, som er EU's platform, hvor man kan forvalte sin læring og karriere. Dette vil bistå enkeltpersoner i deres studie-, uddannelses- og arbejdsvalg og hjælpe rådgivere og mentorer, bl.a. inden for den offentlige arbejdsformidling.

2.2. Fremme af nationale færdighedsstrategier, arbejdsformidlingernes rolle og legal migration

Erhvervelse af jobrelaterede færdigheder kræver nationale færdighedsstrategier, der inddrager alle berørte parter. Nationale færdighedsstrategier, der udformes og gennemføres på tværs af ministerier og myndigheder, tilpasser indsatsen på tværs af beskæftigelses-, uddannelses-, forsknings-, industri- og regionaludviklingspolitikker. De bør inddrage arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet, uddannelses- og erhvervsuddannelsessektoren og arbejdsmarkedsaktører og bygge videre på eksisterende nationale færdighedsstrategier.

I lyset af den aktuelle krise og dens indvirkning på arbejdsløsheden, herunder især unge, har arbejdsformidlingerne, både offentlige og private, i samarbejde med offentlige organer og udbydere af uddannelse og erhvervsuddannelse samt nationale koalitioner vedrørende digitale færdigheder og job et vigtigt bidrag at yde til de nationale færdighedsstrategier. De offentlige arbejdsformidlinger kan spille en større rolle med hensyn til at vejlede borgerne i retning af mere og bedre opkvalificering og omskoling og øge arbejdsmarkedsrelevansen af uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne. Nationale færdighedsstrategier tilpasser nationale og regionale politikker og investeringer

³¹ Onlineværktøjet vil give detaljeret og ajourført viden om færdigheder, navnlig på regionalt og sektorspecifikt plan, der giver et øjebliksbillede af efterspørgslen efter arbejdsmarkedsfærdigheder i realtid, som kan gentages inden for meget korte intervaller, og som gør det muligt at identificere tendenser i færdighedsbehov og opdage nye færdighedsbehov.

inden for de i fællesskab vedtagne store udfordringer. De leder også medlemsstaterne henimod de projekter, som de medfinansierer med EU-midler.

Opnåelsen af de rette kvalifikationer til at foretage den dobbelte omstilling og reagere på de demografiske udfordringer kan også ske ved hjælp af en mere strategisk tilgang til legal migration, der sigter mod at forbedre mulighederne for at tiltrække og fastholde talenter. Medlemsstaterne er fortsat kompetente til at træffe afgørelse om, hvor mange vandrede arbejdstagere de tillader, men en stærk EU-ramme kan hjælpe dem med at tiltrække de arbejdssøgende migranter, som EU har brug for, og sikre, at arbejdskraftens migration er til gavn for alle. Kanalisering af legal migration i retning af de regioner og erhverv, der oplever mangel på færdigheder, kræver bedre matchning og entydige procedurer. Der skal gøres mere for at forbedre de lovlige adgangsveje til EU og for at anerkende tredjelandsstatsborgeres kompetencer på EU's arbejdsmarked. Det bør ske i partnerskab med tredjelande for at fremme både udvikling og mobilitet gennem øgede investeringer i færdigheder. Endelig er det lige så vigtigt at gøre mere strategisk brug af potentialet og færdighederne hos de migranter fra tredjelande, der allerede opholder sig i EU. På trods af et stigende uddannelsesniveau har de stadig et gennemsnitligt lavere kvalifikationsniveau, der hæmmer deres langsigtede integration på arbejdsmarkedet.

Foranstaltning nr. 3: EU-støtte til en strategisk national opkvalificering

Kommissionen vil støtte alle medlemsstater i udarbejdelsen af en helhedstilgang til nationale færdighedsstrategier på tværs af ministerier og myndigheder. Dermed bygges der videre på det arbejde, der allerede er foretaget med OECD i 11 medlemsstater, samt på andre eksisterende færdighedsstrategier på medlemsstatsniveau. Kommissionen vil støtte udarbejdelsen eller revisionen af strategier, hvor der er behov for det, og hjælpe med at overvåge de fremskridt, der gøres med hensyn til deres gennemførelse. Kommissionen vil tilskynde til en opbrydning af kønsaspektet og andre diskriminerende stereotyper. Den vil lægge særlig vægt på betydningen af tværgående færdigheder og iværksætterfærdigheder samt færdigheder, der skal ledsage den digitale og grønne omstilling, som f.eks. færdigheder i forbindelse med studier inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik (STEM).

Kommissionen vil samarbejde med det europæiske netværk af offentlige arbejdsformidlinger om at udvikle peerlæring-arrangementer for at sætte fokus på de kvalifikationer, der er behov for på arbejdsmarkedet, herunder især for arbejdsløse og arbejdstagere, der befinder sig i ordninger med nedsat arbejdstid. Aktiviteterne vil sætte yderligere fokus på at intensivere udbuddet af vejledningstjenester, også for personer i beskæftigelse og navnlig sårbare grupper af personer, og på at afhjælpe manglen på færdigheder, herunder især manglen på digitale færdigheder. Desuden vil det blive undersøgt, om mulighederne for tværnationalt samarbejde udnyttes fuldt ud.

Kommissionen vil gennem den kommende pagt om migration og asyl søge at fremme lovlige adgangsveje til EU, bl.a. gennem en genoptagelse af forhandlingerne om direktivet om det blå EU-kort for at tiltrække højt kvalificerede arbejdstagere. Pagten vil også indeholde troværdige tilbud om legale migrationssteder som en del af nye talentpartnerskaber med tredjelande og undersøge nye legale migrationsinstrumenter.

På grund af den meget høje andel af lavtuddannede voksne i én medlemsstat har den nationale færdighedsstrategi kastet lys over behovet for at fremme en kultur af voksenuddannelse og forbedre deltagelse og kohærens. Som følge heraf har **Peter**, som arbejder inden for hotel- og turistsektoren, været i stand til at få adgang til et nyt program for erhvervsuddannelse i sin egen region. Programmet sætter ny fokus på de digitale færdigheder og tværfaglige færdigheder, der i stigende grad kræves af arbejdstagere i turismesektoren.

2.3. Fremtidssikring af erhvervsuddannelserne

Organisationer, der tilbyder uddannelse og erhvervsuddannelse, skal levere relevante færdigheder under hele det livslange læringsforløb. Siden den spæde begyndelse på det europæiske samarbejde har erhvervsuddannelserne (VET) været en central del af EU-projektet og er også blevet en del af det bredere europæiske samarbejde inden for uddannelse og erhvervsuddannelse og det europæiske uddannelsesområde. I dag er ca. halvdelen af de unge studerende i EU VET-lærende og det i stadig større omfang³². Europa har brug for fleksible, robuste og fremtidssikrede VET-systemer, der kan hjælpe unge med at administrere deres adgang til et arbejdsmarked under forandring og sikre, at voksne har adgang til erhvervsuddannelsesprogrammer, der er skræddersyet til den dobbelte grønne og digitale omstilling.

Foranstaltning nr. 4: Forslag til Rådets henstilling om erhvervsuddannelser med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed

I dag vedtager Kommissionen et forslag til Rådets henstilling om erhvervsuddannelser med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed. Initiativet:

- foreslår en moderniseret EU-politikvision for erhvervsuddannelser, der skal udstyre unge og voksne med de færdigheder, der skal til for at trives på arbejdsmarkedet, og som støtter den grønne og digitale omstilling, herunder tværfaglige færdigheder, sikre inklusion og lige muligheder og etablere europæiske erhvervsuddannelser som et globalt referencepunkt for udviklingen af færdigheder
- opstiller principper til gennemførelse af denne vision, herunder et stærkere fokus på gennemtrængelighed i forhold til andre uddannelsessektorer, øget læringsmobilitet og arbejde i tæt partnerskab med arbejdsgivere. Det fremmer også erhvervsuddannelserne som et attraktivt valg for både kvinder og mænd og fremmer inklusionen af sårbare grupper
- fastsætter mål for VET-systemerne med henblik på at øge tilgængeligheden af arbejdsbaseret læring og mobilitetsmuligheder og de færdiguddannedes beskæftigelsesegnethed
- foreslår en række foranstaltninger, der skal gennemføres på EU-plan for at støtte en VET-reform, navnlig med henblik på at forbedre VET-institutionernes digitale parathed, herunder også for VET-undervisere, lærepladser og erhvervsekspertisecentre, som har relation til strategier for intelligent specialisering og/eller strategier for regional innovation og vækst.³³

Hvad er et erhvervsekspertisecentre?

Der findes mange forskellige typer af erhvervsekspertisecentre. Uanset denne forskellighed kan erhvervsekspertisecentre inddeles i to hovedtyper: 1. Centre, som er "etableret til formålet", eller udpegede enheder, som indgår i nationale/regionale ordninger for erhvervsekspertise, og 2.

³²VET-programmer går på tværs af forskellige uddannelses- og erhvervsuddannelsesniveauer. I absolutte tal er det største antal VET-lærende (8,5 mio. lærende), der er indskrevet i programmer på sekundærniveauets andet trin. Det skal ses i forhold til 1,5 mio. lærende under forberedelse til videregående uddannelse, 1,2 mio. lærende på kortvarig tertiærudannelse, 1,2 mio. lærende på bachelorniveau og 0,7 mio. lærende på masterniveau på erhvervsfaglige/faglige programmer. Kilde: Unesco-Oecd-Eurostat (UOE) fælles dataindsamling om uddannelse og erhvervsuddannelse.

³³ Med det formål at støtte erhvervsuddannelsernes ekspertise og internationalisering vil europæiske kerneprofiler inden for erhvervsuddannelse definere en vis andel af et fælles uddannelsesindhold på europæisk plan. Profilerne — som en del af Europass-plattformen og i givet fald suppleret af værktøjer til digital læring inden for erhvervsuddannelse — har potentiale til i væsentlig grad at fremme de lærendes og arbejdstagernes mobilitet, den automatiske anerkendelse af kvalifikationer og udviklingen af fælles læseplaner, kvalifikationer og mikroeksamensbeviser inden for erhvervsuddannelse.

Erhvervsekspertisecentre, som er individuelle VET-udbydere, fungerer for en region, underregion eller sektor³⁴. De støtter iværksætterinitiativer og fungerer som viden- og innovationscentre for virksomheder, navnlig SMV'er. Forslaget til henstilling har til formål at støtte oprettelsen af 50 erhvervsekspertisecentre³⁵, som skal være referencepunkter i verdensklasse for både grundlæggende uddannelse af unge og kontinuerlig opkvalificering og omskoling af voksne³⁶.

For eksempel er et erhvervsuddannelsescenter, der arbejder i den kulturelle og kreative sektor finansieret af Erasmus, ved at oprette et netværk af producenter af viden (forskning og VET-udbydere) og virksomheder med partnere i andre lande. Netværket etablerer innovationsknudepunkter til støtte for sektorspecifikke SMV'er, kvalificerede fagfolk og VET-lærende. Det udvikler og gennemfører et erhvervsuddannelsesprogram med fokus på iværksætterkultur, problemløsning, kritisk tænkning og proces- og produktinnovation samt virksomhedskuvøser for VET-lærende og personale inden for den kulturelle og kreative sektor såvel som undervisere.

2.4. Etablering af initiativet vedrørende Europauniversiteter og opkvalificering af videnskabsfolk

Videregående uddannelse er et vigtigt redskab til at give de studerende de færdigheder, de har brug for i fremtiden. Universiteterne skaber den avancerede viden og de avancerede færdigheder, der bidrager til den samfundsmæssige innovation, der skal håndtere de store udfordringer. De udruster folk med de færdigheder på højt niveau, der er nødvendige for at fremme deres faglige, sociale og personlige udvikling. Det hurtigt skiftende arbejdsmarked og samfundsmæssige omstillinger kræver en fundamental ændring af de videregående uddannelsesinstitutioner og en forbedring af deres tilpasning til det økonomiske miljø for at sikre, at færdiguddannede kandidater har den uddannelse og de færdigheder, som arbejdsmarkedet kræver, herunder især de færdigheder, der er nødvendige i forbindelse med den dobbelte omstilling.

Forskere står i spidsen for videnskab og innovation og har brug for en række specifikke færdigheder. Der kan ydes en større indsats for at definere dette og de grundlæggende færdigheder, som de skal have for at få en vellykket karriere inden og uden for den akademiske verden, også med henblik på at fremme mobiliteten blandt videnskabsfolk i hele Europa.

Foranstaltning nr. 5: Etablering af initiativet vedrørende Europauniversiteter og opkvalificering af videnskabsfolk

For at **etablere Europauniversiteterne** vil Kommissionen i tæt samarbejde med de berørte parter og medlemsstaterne:

- engagere sig i den fulde udbredelse af initiativet vedrørende Europauniversiteter under Erasmus-programmet (2021-2027) og Horisont Europa, herunder ved at fjerne hindringerne for et effektivt og mere dybdegående tværnationalt samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner og ved at udbyde samarbejdet med de økonomiske aktører, især med henblik på at fremme den dobbelte omstilling. Europauniversiteterne vil fastsætte standarder for den fundamentale ændring af de videregående uddannelsesinstitutioner i hele det europæiske uddannelsesområde og det europæiske forskningsrum, hvilket også gør det muligt at virkeliggøre livslang læring og talentmobilitet
- undersøge muligheder, der følger af deres forskning og innovation, for at fjerne hindringer

³⁴Europa-Kommissionens undersøgelse om kortlægning af erhvervsekspertisecentre: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8250&furtherPubs=yes>.

³⁵Dette mål er baseret på Kommissionens forslag til den næste flerårige finansielle ramme.

³⁶Denne foranstaltning vil blive koordineret sammen med det europæiske forskningsrum.

for et effektivt tværnationalt samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner under hensyntagen til erfaringerne fra indkaldelsen af forslag til pilotprojekter under Erasmus+ og Horisont 2020. Kommissionen vil udpege områder, hvor der kan ydes støtte til medlemsstaternes indsats, undersøge en konkret tilgang til en "europæisk universitetsgrad" og muligheden for en europæisk universitetsstatut (til håndtering af tværnationale juridiske spørgsmål) og et europæisk system for anerkendelse og kvalitetssikring

- samarbejde med Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) og andre relevante innovationsinitiativer i det europæiske forskningsrum med henblik på at samle førende organisationer fra erhvervsliv, uddannelse og forskning, navnlig gennem viden- og innovationsfællesskaberne, for at udvikle innovativ undervisning og læring, uddanne næste generation af innovatorer og ledsage de videregående uddannelsesinstitutioners omstilling til mere iværksætterorienterede organisationer
- samle den akademiske verden og erhvervslivet ved at afprøve en ny vidensudveksling i form af talententer-"on-demand" for at opfylde virksomhedernes forsknings- og innovationsbehov og supplere samarbejdet mellem universiteter og erhvervsliv.

For at **opkvalificere videnskabsfolk** vil Kommissionen i tæt samarbejde med de berørte parter og medlemsstaterne:

- udvikle en europæisk kompetenceramme for forskere og støtte udviklingen af en række kernefærdigheder for forskere
 - fastlægge en klassifikation af færdigheder for forskere, som tillader en statistisk overvågning af hjernemobilitet, og opnå enighed med medlemsstaterne om et sæt indikatorer, der muliggør overvågning og statistisk analyse
 - udvikle læseplaner for åben videnskab og videnskabsforvaltning for forskere.
-

2.5. Færdigheder, der skal ledsage den grønne og digitale omstilling i job og derudover

Fremtidens job kræver færdigheder til den dobbelte omstilling. Den grønne omstilling kræver, at der investeres i personlige færdigheder for at øge antallet af fagfolk, der opbygger og er fortrolige med grønne teknologier, herunder digitale, udvikler grønne produkter, tjenesteydelser og forretningsmodeller, skaber innovative naturbaserede løsninger og bidrager til at minimere aktiviteternes miljøaftryk³⁷. Dertil kommer, at Europa kun bliver et klimaneutralt kontinent, et ressourceeffektivt samfund og en cirkulær økonomi med en oplyst befolkning og arbejdsstyrke, der forstår, hvordan man tænker og agerer grønt.

Ligeledes kræver en gennemførelse af en digital omstilling med mennesket i fokus en trinvis ændring af de digitale færdigheder. Allerede nu har europæerne, hvad enten det er mænd eller kvinder, behov for digitale færdigheder i livet og på arbejdspladsen: I nogle jobkategorier kræver mere end 90 % af jobbene specifikke former for digitale færdigheder³⁸. Pandemien og dens konsekvenser for vores liv og økonomier har understreget betydningen af digitalisering på tværs af alle områder af EU's økonomi og samfund. Faktisk begyndte næsten 4 ud af 10 ansatte at telearbejde under nedlukningsforanstaltningerne³⁹. Mellem 2005 og 2016 blev 40 % af nye job skabt i stærkt digitaliserede sektorer⁴⁰. Den hurtigt voksende efterspørgsel efter digitale

³⁷ Udbredelsen af EU's bioøkonomiske strategi er et godt eksempel i denne retning med foranstaltninger, der fremmer udvikling af færdigheder, synergier i forhold til uddannelse og livslang læring.

³⁸ [ICT for work: Digitale færdigheder på arbejdspladsen: undersøgelse foretaget for Europa-Kommissionen af Ecorys og Teknologisk Institut, 2017.](#)

³⁹ [Eurofound, Living, working and Covid-19, april 2020.](#)

⁴⁰ OECD (2019), [Going Digital: Shaping Policies, Improving Lives](#), OECD Publishing, Paris. Jf. [OECD Employment Outlook 2019: Future of Work](#), box 2.1.

eksperter kan imidlertid ikke imødekommes. For eksempel mangler der 291 000 fagfolk inden for cybersikkerhed⁴¹.

Endvidere vil udbredelsen af digitale teknologier i alle økonomiske sektorer, herunder i ikke-teknologiske sektorer, kræve en arbejdsstyrke med bedre digitale færdigheder på alle færdighedsniveauer og i alle aldre. Covid-19-pandemien og de deraf følgende nedlukningsforanstaltninger var en kraftig påmindelse om, at Europas arbejdsstyrke - og mere generelt hele befolkningen - er nødt til hurtigt at øge niveauet inden for de digitale færdigheder⁴². Det var særligt synligt i uddannelsessektoren for både studerende, lærere og undervisere.

Foranstaltning nr. 6: Færdigheder til støtte for den dobbelte omstilling

Kommissionen vil støtte erhvervssektoren af **færdigheder til den grønne omstilling** ved at:

- fastlægge en klassificering af færdigheder til den grønne omstilling, som vil gøre det muligt at foretage en statistisk overvågning af, hvordan vores erhverv bliver grønnere
- opnå enighed med medlemsstaterne om et sæt indikatorer, der gør det muligt at overvåge og foretage statistiske analyser af udviklingen i grønne færdigheder
- udarbejde en europæisk kompetenceramme for uddannelse med henblik på klimaændring, miljøspørgsmål, ren energiomstilling og bæredygtig udvikling, som vil præcisere de forskellige niveauer af grøn kompetence
- støtte til udvikling af centrale grønne færdigheder, der er fastsat for arbejdsmarkedet, for at guide erhvervsuddannelserne på tværs af økonomien med henblik på at skabe en generation af klima-, miljø- og sundhedsbevidste fagfolk og grønne økonomiske aktører
- bidrage til at integrere miljø- og klimahensyn i skoler, videregående uddannelser, erhvervs- og videreuddannelse samt faglig uddannelse.

Kommissionen vil støtte **digitale færdigheder for alle**, navnlig igennem:

- Ajourføring af handlingsplanen for digital uddannelse og fremlæggelse af en vision for forbedring af digital kunnen, færdigheder og kapacitet på alle uddannelses- og erhvervsuddannelsesniveauer og for alle niveauer af digitale færdigheder (fra et lavt til et avanceret niveau). På grundlag af erfaringerne fra covid-19-krisen på områder, som f.eks. onlinelæring, er det hensigten, at handlingsplanen skal støtte udviklingen af solide digitale kompetencer og organisatoriske kapaciteter i uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne (herunder også fjernundervisning), samtidig med at potentialet i nye former for teknologier, data, indhold, værktøjer og platforme udnyttes fuldt ud, så uddannelse og erhvervsuddannelse gøres klar til den digitale tidsalder.
- Gennemførelsen af programmet for et digitalt Europa, der har til formål at opbygge EU's strategiske digitale kapaciteter, styrke investeringer i supercomputerteknologi, kunstig intelligens, cybersikkerhed og udviklingen af avancerede digitale færdigheder.
- Støtte til digitale intensivkurser for SMV'er og programmet for "digitale frivillige", der skal opkvalificere den nuværende arbejdsstyrke på digitale områder, som allerede bebudet i EU's SMV-strategi. Kommissionen vil også støtte og skabe forbindelse mellem SMV-mellemlid, såsom klynger, Enterprise Europe-netværket og digitale innovationsknudepunkter, for at hjælpe ansatte i SMV'er med opkvalificering, også inden for bæredygtighed.
- Støtte til EU's IKT-kickstartskurser med henblik på at tilbyde kortvarig intensiv uddannelse for at håndtere manglen på IKT-færdigheder og med fokus på ligelig deltagelse af mænd og kvinder.

⁴¹ ENISA, Cybersecurity skills development in the EU, marts 2020.

⁴² Kommissionens indeks for den digitale økonomi og det digitale samfund (DESI) overvåger på årsbasis niveauet for såvel grundlæggende som avancerede IT-færdigheder i de enkelte medlemsstater og i EU.

Anna leder en lille logistikvirksomhed. Ved at deltage i et IKT-kickstartskursus har hun og hendes team opbygget de nye færdigheder, som de har brug for til planlægning og gennemførelse af klimavenlige leveringsruter.

Færdigheder i STEM-fag (videnskab, teknologi, ingeniørvæsen og matematik) er afgørende for at gennemføre den dobbelte omstilling. I en tid med hurtig teknologisk innovation har virksomhederne brug for personer med færdigheder på højt niveau inden for STEM-fagene. Sådanne færdigheder er nødvendige for at anvende nye teknologier, og et højt niveau af færdigheder i STEM-fag er afgørende for at fremme innovation på avancerede IKT-områder, som f.eks. kunstig intelligens eller cybersikkerhed. Imidlertid er der hvert år kun én ud af fem unge i Europa, der har afsluttet en videregående uddannelse i et STEM-fag, hvilket er mindre end to mio. færdiguddannede inden for STEM hvert år⁴³. Det tal skal øges, og det kan ske ved at fremme STEM-forløb, især blandt unge kvinder. På nuværende tidspunkt er det kun halvt så mange kvinder som mænd, der afslutter en uddannelse inden for STEM-fagene i EU, selv om der er store forskelle medlemsstaterne imellem⁴⁴. Optagelsen på STEM-fag frem for andre videregående uddannelsesprogrammer afhænger ofte af resultaterne på sekundærtrinet⁴⁵, men da piger klarer sig bedre end drenge, når det handler om digital kunnen⁴⁶, bliver det klart, at de generelle sociale opfattelser og holdninger også spiller en rolle⁴⁷. Der er behov for bedre at oplyse unge lærende, navnlig piger, om hvilke muligheder der ligger i at vælge et STEM-forløb.

Et betydeligt antal mennesker i Europa har **ambitioner om iværksættervirksomhed**, herunder en stigende tendens i retning af socialt iværksætteri. Begge former fremmer jobskabelsen og bidrager til økonomisk vækst gennem øget konkurrence, produktivitet og innovation. For at virkeliggøre disse forventninger er det nødvendigt at foretage en trinvis ændring for at sætte fokus på udviklingen af iværksætterfærdigheder. Karrierevejledningssystemer og -praksis bør på en hensigtsmæssig måde tage højde for iværksætterdimensionen. Øget bevidsthed om socialt iværksætteri og andre socialøkonomiske forretningsmodeller kan også bidrage til at gøre iværksætteri mere attraktivt og styrke interessen herfor. Da den sociale økonomi er en pioner inden for jobskabelse, f.eks. i forbindelse med cirkulær økonomi, støtter den også social inklusion og grøn omstilling.

Ud over de tekniske færdigheder har arbejdsmarkedet et stigende behov for tværfaglige færdigheder inden for bl.a. samarbejde, kritisk tænkning og kreativ problemløsning. Roboters og algoritmers stigende indflydelse på vores arbejdsmarkeder øger yderligere behovet for specifikt "menneskelige" færdigheder, såsom empati og tilpasning til forandringer i komplekse miljøer. Disse færdigheder er også særligt vigtige i betragtning af den voksende ældre- og plejeøkonomi, der skyldes den demografiske forandring, og er meget efterspurgt på arbejdsmarkedet. Skolerne spiller her en rolle, men færdighederne udvikles ofte uden for formel læring på arbejdspladsen og gennem hele livet. Det kan være vanskeligt at identificere, anerkende og formidle disse færdigheder, og derfor er det i den næste fase af EU's indsats over for tværfaglige færdigheder nødvendigt at gøre mere for at fastholde dem.

⁴³ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Tertiary_education_statistics#Graduates

⁴⁴ Data om videregående uddannelser i STEM-fag fra Eurostat [educ_uoot_grad04].

⁴⁵ OECD, [Why don't more girls choose STEM careers](#)

⁴⁶ [2018 International Computer and Information Literacy Study \(ICILS\)](#)

⁴⁷ Europa-Kommissionen, 2016, [Does the EU need more STEM graduates?](#), afsnit 3.3.1.

Foranstaltning nr. 7: Forøgelse af antallet af færdiguddannede i STEM-fag og fremme af iværksætterånd og tværfaglige færdigheder

For at bidrage til den nødvendige forøgelse af antallet af **færdiguddannede i STEM-fag** vil Kommissionen:

- gøre STEM-studier og -karrierer mere attraktive via målrettede foranstaltninger for at tiltrække piger og kvinder og ved at tilskynde til en tværfaglig og innovativ undervisnings- og læringstilgang i skoler samt på VET-uddannelser og videregående uddannelser
- som en del af meddelelsen om det europæiske uddannelsesområde indføre aktiviteter for lærere, der skal afhjælpe manglen på undervisere i STEM-fag i EU's lande og regioner
- fremme videnskabelig uddannelse i forsknings- og innovationsforanstaltninger, f.eks. gennem udvikling af nøglekompetencer og vurderingsrammer, formidle forskningsresultater om videnskabelig uddannelse i partnerskab med European SchoolNet, og anvende portaler med en social netværksdimension, der samler skoler fra forskellige europæiske lande, navnlig skoler med erfaring inden for den åbne skoleuddannelseskultur
- fremme en integreret ramme og et læringskontinuum, blandt andet mellem uddannelsessystemer på sekundærtrinnet og de videregående uddannelsessystemer, og uddannelse og erhvervslivet i partnerskab med erhvervsfolk og fremme åbne skoleuddannelses- og forskningsbaserede metoder, konkurrencer og borgervidenskab.

For at fremme **iværksætterfærdigheder** vil Kommissionen igangsætte en europæisk indsats for iværksætterfærdigheder, som fokuserer på udvikling af iværksætterånd og en mere modstandsdygtig arbejdsstyrke. Foranstaltningen vil omfatte:

- Styrkelse og sammenkobling af eksisterende netværk, der leverer europæisk iværksætterstøtte til vordende iværksættere, med fokus på unge kvindelige iværksættere og muligheder for selvstændig virksomhed i den digitale og grønne økonomi, og som omfatter en videnplatform for onlineresourcer om iværksætterfærdigheder og samarbejdsmuligheder⁴⁸.
- Støtte til programmer for iværksætterfærdigheder, europæisk mobilitet for iværksættere og for den systematiske anvendelse af EntreComp: den europæiske kompetenceramme for iværksætterkultur.
- Fremme af iværksætterfærdigheder på alle uddannelses- og erhvervsuddannelsesniveauer - fra uddannelse på primær- og sekundærtrinnet, til erhvervsuddannelse og videregående uddannelse for at give de studerende den viden og motivation, der skal tilskynde til iværksætteraktivitet.

Denne foranstaltning vil supplere Kommissionens kommende handlingsplan for den sociale økonomi, som bl.a. vil fremme de iværksættermuligheder, der skabes af den sociale økonomi, som f.eks. hjælp til lokale samfund, indgåelse af lokale grønne aftaler og aktivering af sårbare grupper.

For at fremme **tværfaglige færdigheder** vil Kommissionen:

- skabe en strategisk ramme for anerkendelse af tværfaglige færdigheder for at støtte valideringspraktikere i Europa
- udvikle ressourcer til støtte for arbejdsgivernes og arbejdsformidlingernes validering af tværfaglige færdigheder. Dette vil omfatte en grundig undersøgelse af muligheden for EU-dækkende onlinekurser og dertil hørende mikroeksamensbeviser for valideringspraktikere og etablering af et netværk af foregangsorganisationer inden for validering, der kan udveksle bedste praksis.

Den årlige **EU-konkurrence for unge videnskabsfolk** er en af Europas største begivenheder, når det handler om at fremhæve unge videnskabelige talenter. Den udløser nationale forskningskonkurrencer (unge mellem 14 og 20 år) og bringer vindere sammen, som

⁴⁸ [Strategien forligestilling mellem kønnene fremhæver, at EU's samhørighedspolitik støtter kvindelige iværksættere.](#)

Covid-19-pandemien og de dertil knyttede nedlukningsforanstaltninger har understreget betydningen af færdigheder for livet og vores evne til tilpasning, håndtering af forandringer og omsorg for hinanden som et samfund. Modstandsdygtighed, mediekendskab, medborgerkompetence, finansielt, miljømæssigt og sundhedsmæssigt kendskab spiller en central rolle i denne sammenhæng. Åbne og demokratiske samfund afhænger af aktive borgere, der kan forstå oplysninger fra forskellige kilder, identificere desinformation, træffe informerede beslutninger, være modstandsdygtige og handle ansvarligt.

Den **europæiske dagsorden for voksenuddannelse** har gjort det europæiske samarbejde på dette område lettere i det seneste årti. Der skal gøres en større indsats for at støtte folk i at erhverve disse færdigheder og styrke opkvalificeringsforløb⁴⁹ for voksne, navnlig for dem, der har et lavere færdigheds- og kvalifikationsniveau. Det omfatter ikke blot erhvervslæringen af jobrelaterede færdigheder, men også frivilligt arbejde og ældre mennesker, som ligeledes har behov for nye færdigheder.

Foranstaltning nr. 8: Færdigheder for livet

Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne arbejde på nye prioriteter for den europæiske dagsorden for voksenuddannelse som supplement til den fornyede europæiske samarbejdsramme for uddannelse og erhvervsuddannelse og som støtte til opfyldelsen af FN's mål for bæredygtig udvikling. Den vil sigte mod opbygning af omfattende, kvalitetsorienterede og inkluderende voksenuddannelsessystemer, der rækker ud til alle, herunder ældre og især personer med størst behov for adgang til læring, også gennem fjernundervisning og onlinelæring. Den vil prioritere ikke-formel læring, læring i mange forskellige faser af livet, læring på tværs af generationer, interkulturel læring og læring i lokalsamfund. Lokale uddannelsescentre, biblioteker og det bredere samfund og civilsamfundet vil blive støttet med henblik på at arbejde sammen for at motivere og sætte voksne i stand til at lære og dermed øge modstandsdygtigheden i krisesituationer.

Krzysztof, som er 74 år, deltog i et kursus om digitale færdigheder på sit lokale bibliotek. Det lærte ham, hvordan han aftaler tid hos lægen og køber en togbillet på nettet. Hans nye hobby er chatgruppen om lokale anliggender, hvor han i øjeblikket er ved at organisere en kampagne om større grønne områder.

3. UDVIKLING AF VÆRKTØJER, SOM GIVER OS ALLE MULIGHED FOR AT TILEGNE OS FÆRDIGHEDER GENNEM HELE LIVET

Den tredje byggesten i dagsordenen for færdigheder skal udvikle de nødvendige redskaber, således at alle, uanset om de er beskæftigede, arbejdsløse eller erhvervsinaktive, kan tilegne sig færdigheder gennem hele livet. Færdigheder kan være med til at videreudvikle karrieren for den enkelte og bidrage til en vellykket håndtering af jobmobilitet. Det er kun ved at skabe en ægte kultur for livslang læring, at vi kan sikre en konkurrencedygtig økonomi og samhørigheden i samfundet og indføre retten til inkluderende uddannelse og livslang læring af høj kvalitet, som anført i princip 1 i den europæiske søjle for sociale rettigheder.

⁴⁹ EUT C 484 af 24.12.2016, s. 1.

3.1. Adgang for alle til at deltage i læring: individuelle læringskonti

Manglende tid til uddannelse, omkostningerne i den forbindelse samt det manglende kendskab til behov eller muligheder for at uddanne sig, udgør centrale hindringer for opkvalificering og omskoling⁵⁰. Direkte incitament for borgerne til at uddanne sig, f.eks. individuelle læringskonti, kan gøre livslang læring til virkelighed. Med disse incitament ydes der finansiering til tilpasningen til nye færdighedsbehov i et job eller til et erhvervs- eller sektorskift, herunder flytning til en anden medlemsstat. Individuelle læringskonti kan sikre, at uddannelsesrettigheder kan overføres fra job til job (eller fra job til arbejdsløshed til job), og deres indførelse kan kombineres med betydelige forbedringer i vejlednings- og valideringssystemerne og uddannelsesstilbuddenes kvalitet og gennemsigtighed.

Såfremt de findes, er finansieringen af individuelle læringskonti forskellig fra land til land i overensstemmelse med de strategiske valg, der træffes på nationalt plan. I Frankrig finansieres de f.eks. primært via en arbejdsgiverafgift, mens Nederlandene påtænker at anvende offentlig finansiering. Ved undersøgelsen af disse konti vil Kommissionen medtage dette centrale element, idet der lægges særlig vægt på at sikre, at det er hensigtsmæssigt for SMV'er.

Individuelle læringskonti kan også sikre, at der stilles tilstrækkelige midler til rådighed til uddannelse under en økonomisk afmatning. De giver borgerne mulighed for at akkumulere uddannelsesrettigheder over længere perioder, således at de kan bruge dem i perioder med lav økonomisk aktivitet, f.eks. i perioder med nedsat arbejdstid, når de har mere tid til uddannelse. Dette forhindrer en forringelse af færdigheder som følge af ufrivillig inaktivitet og hjælper borgerne med at erhverve de færdigheder, de har brug for med henblik på en vellykket jobmobilitet.

Foranstaltning nr. 9: Initiativ vedrørende individuelle læringskonti

Kommissionen vil vurdere, hvordan et eventuelt europæisk initiativ om individuelle læringskonti kan hjælpe med at lukke eksisterende huller i adgangen til uddannelse for voksne i den erhvervsaktive alder og sætte dem i stand til på vellykket vis at håndtere omstillinger på arbejdsmarkedet.

Kommissionen vil også vurdere, hvilke støttetjenester og andre faktorer, der kan fremme individuelle læringskonti. Dette kunne omfatte vejledning, validering og gennemsigtighed for så vidt angår kvaliteten af uddannelsesmulighederne samt orlovsordninger i forbindelse med uddannelse eller erhvervsuddannelse. Kommissionen vil i sit arbejde deltage i bredt anlagte høringer med medlemsstaterne, arbejdsmarkedets parter og alle relevante berørte parter.

3.2. Vurdering af læringsresultater: Mikroeksamensbeviser

En styrkelse af arbejdstagernes opkvalificering og omskoling gennem hele livet forudsætter også, at alle læringserfaringer vurderes korrekt. Arbejdstagerne deltager i stigende grad i korte og skræddersyede uddannelser, og der er behov for anerkendelse heraf. Sådanne kurser kan tilbydes af forskellige udbydere af uddannelse og erhvervsuddannelse (f.eks. videregående uddannelsesinstitutioner, VET-udbydere, forskningsinstitutioner, erhvervslivet, arbejdsmarkedets parter, handels-, industri- og håndværksskammer samt civilsamfundsorganisationer).

⁵⁰ Baseret på data fra EU's voksenuddannelsesundersøgelse.

Ved **mikroeksamensbeviser**⁵¹ anerkendes resultaterne af sådanne kortvarige kurser, ofte på det digitale område, og deres resultater registreres. De kan øge gennemtrængeligheden mellem forskellige uddannelsesforløb/systemer og forbedre fleksibiliteten. De kan sørge for, at læring i højere grad tilpasses individuelle behov og dermed fremme mere innovative og inkluderende tilgange og lette adgangen til arbejdsmarkedet og jobmobilitet. De kan også gøre det lettere at deltage i yderligere læring, da de kan kumuleres for at opnå et mere omfattende bevis, der giver den enkelte mulighed for at akkumulere læringsresultater over tid og på tværs af institutioner, sektorer og grænser og også online via e-læringsordninger. Til dato har der imidlertid ikke eksisteret europæiske standarder til støtte for kvaliteten, gennemsigtigheden og udbredelsen af mikroeksamensbeviser i hele EU.

Foranstaltning nr. 10: En europæisk tilgang til mikroeksamensbeviser

Kommissionen vil fremsætte forslag til et nyt initiativ, der skal støtte kvaliteten, gennemsigtigheden og udbredelsen af mikroeksamensbeviser i hele EU. Dette omfatter bl.a.:

- Udvikling sammen med alle relevante berørte parter (offentlige eller private udbydere af uddannelse og erhvervsuddannelse, arbejdsmarkedets parter, handelskamre, arbejdsgivere) af europæiske standarder, der tager højde for mindstekrav til kvalitet og gennemsigtighed. Dermed opbygges tilliden til mikroeksamensbeviser, således at de kan nemmere overføres og anerkendes i hele EU.
- Undersøgelse af muligheden for at inkludere mikroeksamensbeviser i rammerne for kvalifikationer i dialog med de nationale myndigheder med kompetence inden for kvalifikationer.
- Bedre muligheder for enkeltpersoner til at lagre og godtgøre over for arbejdsgivere de mikroeksamensbeviser, der er opnået gennem det digitale Europass-bevis.

Dette initiativ bygger bl.a. på resultaterne af evalueringen af Rådets henstilling fra 2012 om validering af ikkeformel og uformel læring, som offentliggøres parallelt med denne dagsorden for færdigheder.

Ivana er en erfaren lagerforvalter i et supermarked. Et nyt software åbner nu mulighed for mindre spild - hvis hun og hendes medarbejdere kan lære at bruge det. Ved at følge et kort og målrettet uddannelsesmodul via hendes industrisammenslutning vil hun få et mikroeksamensbevis som dokumentation for de nye færdigheder — klar til brug hos hendes nuværende eller fremtidige arbejdsgiver.

3.3. Demonstration af færdigheder: den nye Europass-platform

Når den enkelte borger har fået et certifikat, der dokumenterer den pågældendes færdigheder, skal borgeren kunne formidle dem i forbindelse med en jobsøgning eller yderligere læring. Ny teknologi giver mulighed for kommunikationsfærdigheder ud over det traditionelle cv og for at skabe forbindelse mellem personer med lærings- og jobmuligheder.

Sammen med dagsordenen for færdigheder lanceres det nye Europass, der er blevet udviklet som EU's onlineværktøj, der skal hjælpe borgerne med at formidle deres færdigheder og kvalifikationer effektivt og med proaktivt at vejlede dem i retning af en job- eller læringsmulighed. Europass tilbyder gratis værktøjer og oplysninger på alle

⁵¹ Mikroeksamensbeviser kan defineres som dokumenterede udtalelser, der anerkender en persons læringsresultater, som er relateret til små læringsmængder, og som for brugeren synliggøres i form af et certifikat, et gradstegn eller en anbefaling (udstedt i digitalt format eller papirformat).

EU's officielle sprog til lærende, arbejdstagere og jobsøgende, således at de kan forvalte hvert trin af deres karriere og læring.

Foranstaltning nr. 11: den nye Europass-platform

Den nye Europass-platform vil støtte borgerne med at håndtere deres karriere på et arbejdsmarked i hastig forandring. Med moderniserede værktøjer og oplysninger om læring og arbejde i Europa vil det ajourførte værktøj:

- vejlede brugerne i at vurdere og beskrive deres færdigheder og formidle deres kvalifikationer og erfaring til udbydere af erhvervsuddannelse og arbejdsgivere, så de kan tage det næste trin i forbindelse med uddannelse eller arbejde
- foreslå Europass-brugere relevante job (via jobportalen Eures⁵² og Euraxess)⁵³ og læringsmuligheder
- gøre brug af viden om færdigheder med henblik på at levere skræddersyede oplysninger om tendenser inden for færdigheder og behov til brugere, når disse planlægger karriereskift eller flytning til et andet land
- gøre det muligt for erhvervsuddannelsesinstitutionerne at udstede digitale beviser og certifikater til de lærende i et EU-dækkende digitalt format, nemlig det digitale Europass-ID, hvilket gør det lettere at anerkende
- støtte et "hurtigt forløb" til anerkendelse og derved reducere den administrative byrde og mindske svig ved at støtte arbejdsgivernes og erhvervsuddannelsesudbydernes automatiske autentificering af kvalifikationerne samt
- støtte migranter med lovligt ophold til at fremvise deres færdigheder og kvalifikationer og lette deres anerkendelse gennem bedre information⁵⁴. EU's redskab for tredjelandsstatsborgeres færdighedsprofiler, der i øjeblikket anvendes i modtagelsescentre og af organisationer, der styrer og støtter integrationen af asylansøgere og flygtninge, vil blive knyttet til det nye Europass.

Daniela har arbejdet i flere forskellige job som bilmekaniker, siden hun forlod skolen og er usikker på, hvad hun nu skal gøre med sin karriere. Takket være den nye Europass-platform kan Daniela oprette en personlig Europass-profil til registrering af alle sine færdigheder og erfaringer og til opbevaring af sine eksamensbeviser og certifikater. Europass vil foreslå Daniela job og kurser, og hun kan få adgang til oplysninger om vejledningstjenester i hendes nærhed samt oplysninger om studier og arbejde i hele EU.

4. FASTLÆGGELSE AF AMBITIØSE MÅL FOR FÆRDIGHEDER

Med denne dagsorden opstiller Kommissionen en ny og dynamisk tilgang til en politik for færdigheder på EU-plan, der skal vejlede medlemsstaterne og hjælpe med at fremme den dobbelte omstilling og sikre genopretning fra den socioøkonomiske virkning af covid-19-pandemien. **Hvis det skal lykkes, må livslang læring for alle blive en realitet i Europa i hver medlemsstat og i hver region.**

⁵² Eures er den europæiske portal for jobmobilitet, der letter arbejdstagernes frie bevægelighed i hele EU. Den indeholder en onlinejobdatabase og et væld af oplysninger om mobilitet inden for EU for jobsøgende og arbejdsgivere. <https://ec.europa.eu/eures/public/homepage>.

⁵³ EURAXESS - Researchers in Motion <https://euraxess.ec.europa.eu/> leverer oplysninger og støtte til professionelle forskere, støtter forskermobilitet og karriereudvikling og styrker samtidig det videnskabelige samarbejde mellem Europa og resten af verden.

⁵⁴ Migranter med lovligt ophold har fortsat problemer med at godtgøre deres færdigheder og kvalifikationer erhvervet uden for EU. Jf. Det Fælles Forskningscenters rapport (2020) om "Foreign Degrees, Region of Birth and Under-utilisation of Tertiary Education in the EU".

For at opnå resultater og under hensyntagen til det tempo, som genopretningen medfører, og for at fremskynde omstillingen foreslår Kommissionen, at der fastsættes kvantitative mål baseret på eksisterende indikatorer⁵⁵, som skal kunne overvåges senest indtil 2025.

Vi er nødt til først og fremmest generelt at øge andelen af voksne, der deltager i læring, — det er den eneste garanti for en tilgang baseret på livslang læring. Med henblik på at sikre, at genopretningen og den dobbelte omstilling er socialt retfærdige, foreslår Kommissionen desuden forskellige mål for lavtuddannede voksnes og arbejdsløses deltagelse i læring.

- **Senest i 2025 bør 120 mio. voksne i EU hvert år deltage i læring. Det svarer til 50 % af den voksne befolkning og ca. 540 mio. uddannelsesaktiviteter for denne gruppe i en femårs periode.**
- **Senest i 2025 bør 14 mio. lavtuddannede voksne i EU hvert år deltage i læring. Det svarer til 30 % af denne gruppe og ca. 60 mio. uddannelsesaktiviteter for denne gruppe i en femårs periode.**

Overvågning af denne indikator kombineret med de foranstaltninger, der er beskrevet i denne meddelelse, vil også bidrage positivt til at reducere andelen af lavtuddannede voksne, som ligger på 22 % (2019), og hvor Europa sakker bagud i forhold til andre globale konkurrenter.

- **Senest i 2025 bør 2 mio. jobsøgende eller én ud af fem have en læringserfaring, der er opnået for nylig. Det svarer til ca. 40 mio. uddannelsesaktiviteter for denne gruppe i en femårs periode⁵⁶.**

Med hensyn til læringsindholdet vil det være nødvendigt med en bred vifte af færdigheder for at sikre, at genopretningen og den dobbelte omstilling bliver en succes. De digitale færdigheder er af en kritisk værdi for arbejde, læring og social interaktion, og det er blevet forstærket af nedlukningsforanstaltningerne som følge af covid-19. Derfor er det fjerde mål, der skal overvåges, andelen af voksne med de ringeste grundlæggende digitale færdigheder.

- **Senest i 2025 bør 230 mio. voksne som minimum have grundlæggende digitale færdigheder, hvilket omfatter 70 % af den voksne befolkning i EU.**

Den grønne omstilling skal være retfærdig og være særlig opmærksom på de arbejdstagere og regioner, der er hårdt ramt. Færdigheder spiller her en afgørende rolle for disse bestræbelser. På nuværende tidspunkt findes der ingen kvantitative indikatorer for grønne færdigheder. Kommissionen vil udvikle sådanne indikatorer (foranstaltning nr. 6).

Medlemsstater, udbydere af uddannelse og erhvervsuddannelse, arbejdsmarkedets parter, virksomheder, repræsentanter for de lærende og alle relevante berørte parter opfordres til i forbindelse med det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker at drøfte, hvordan disse mål skal nås.

Fremskridt med hensyn til at nå målene vil regelmæssigt blive overvåget i det europæiske semester⁵⁷. Det vil blive offentliggjort i den årlige fælles

⁵⁵ De tilgængelige indikatorer gør det ofte ikke muligt at fastholde det kvalitative aspekt af uddannelsen. Det siger sig selv, at denne dagsorden for færdigheder også fører til en grundlæggende ændring med hensyn til kvalitet gennem sin prioritering af princippet om "erhvervsrelaterede færdigheder".

⁵⁶Hvis man anslår en gennemsnitlig varighed af læringsaktiviteterne på 3 måneder.

⁵⁷ De fire indikatorer er koblet til den sociale resultattavle, der er knyttet til den europæiske søjle for sociale rettigheder. Ud over de to indikatorer for voksnes deltagelse i læring inden for de seneste 12 måneder og for de

beskæftigelsesrapport og tjene som analytisk grundlag for de mere landespecifikke henstillinger om færdigheder, uddannelse og erhvervsuddannelse. Når det er muligt, vil Kommissionen overvåge målene fordelt på køn, geografiske områder og sårbare grupper, som f.eks. handicappede, men også for lavtuddannede og arbejdsløse.

Indikatorer	Målsætning er for 2025	Nuværende niveau (det seneste år, for hvilket statistiske oplysninger foreligger)	Stigning (i %)
Andel af voksne i aldersgruppen 25-64 år, der har deltaget i læringsaktiviteter inden for de seneste 12 måneder (i %) ⁵⁸	50 %	38 % (2016)	+32 %
Andel af lavtuddannede voksne i aldersgruppen 25-64 år, der har deltaget i læringsaktiviteter i de seneste 12 måneder (i %) ⁵⁹ :	30 %	18 % (2016)	+67 %
Andel af arbejdsløse voksne i aldersgruppen 25-64 år med en læringserfaring, der er opnået for nylig (i %) ⁶⁰	20 %	11 % (2019)	+82 %
Andel af voksne i aldersgruppen 16-74 år, der som minimum besidder grundlæggende digitale færdigheder (i %) ⁶¹	70 %	56 % (2019)	+25 %

Desuden bør læringsmobilitetsmulighederne for VET-lærende overalt i EU styrkes yderligere som foreslået i det nye Erasmus+ og bebudet i Rådets henstilling om erhvervsuddannelse, hvori Kommissionen foreslår at øge EU's mobilitet for VET-lærende fra 6 % til 8 %.

5. OPNÅELSE AF RESULTATER: FRIGØRELSE AF INVESTERINGER

Opfyldelsen af disse ambitiøse mål senest i 2025 kræver en betydelig mobilisering af private og offentlige investeringer i færdigheder. Det overordnede mål for deltagelse i

grundlæggende digitale færdigheder, som allerede findes i den sociale resultattavle, foreslås der yderligere to indikatorer for lavtuddannedes og arbejdsløse voksnes deltagelse i uddannelse og erhvervsuddannelse. Disse indikatorer er også anerkendt og er blevet godkendt af Beskæftigelsesudvalget i 2018 (den fælles rapport om beskæftigelsen 2019) og har været anvendt i det europæiske semester lige siden. Indikatoren for digitale færdigheder er den samme som i indekset for digitalisering af økonomi og samfund (DESI).

⁵⁸ Indikatoren viser andelen af voksne i aldersgruppen 25-64 år, som har deltaget i mindst én formel eller ikke-formel uddannelsesaktivitet (dog ikke oplæringsaktiviteter på jobbet) inden for de 12 måneder forud for interviewet i forbindelse med undersøgelsen. Den nuværende datakilde for denne indikator er EU's voksenuddannelsesundersøgelse. Fra 2022 vil data for denne indikator blive hentet fra EU's arbejdsstyrkeundersøgelse.

⁵⁹ Definitionen på og kilderne til indikatoren svarer til den første indikator for voksnes deltagelse i læring. Den vigtigste forskel er fokus på lavtuddannede voksne, dvs. de voksne, hvis højeste formelle færdiggjorte uddannelsesmæssige kvalifikation er på sekundærniveau I (eller derunder). Indikatoren måler således andelen af lavtuddannede voksne, som indberetter, at de har deltaget i formel eller ikke-formel uddannelse og erhvervsuddannelse i løbet af en periode på 12 måneder.

⁶⁰ Dataene kan tilgås i EU's arbejdsstyrkeundersøgelse. Ved "læringserfaring, der er opnået for nylig" forstås deltagelse i formel eller ikke-formel uddannelse og erhvervsuddannelse inden for de seneste 4 uger.

⁶¹ Datakilden for denne indikator er EU-undersøgelsen af husholdningers og enkeltpersoners anvendelse af IKT .

voksenuddannelse anslås til at udgøre yderligere investeringer på **48 mia. EUR**⁶² på årsbasis.

Derudover vil gennemførelsen af dagsordenen for færdigheder også kræve yderligere finansiering for at sikre, at de forskellige aktioner gennemføres på EU-plan og på nationalt, regionalt og lokalt plan.

5.1.EU's budget skal støtte og frigøre investeringer i menneskelig kapital⁶³

Kommissionens forslag til Next Generation EU vil tilvejebringe betydelige ressourcer som en del af et stort budgetinitiativ, der skal håndtere de økonomiske og sociale konsekvenser af krisen. Kommissionen vil sikre, at dens **instrumenter anvendes fornuftigt til at støtte og frigøre investeringer i menneskelig kapital, fremme ligestilling mellem kønnene og inklusion.** Medlemsstaterne vil blive opfordret til at anvende EU's finansielle midler til at gennemføre nationale ordninger for omskoling og opkvalificering af arbejdsstyrken.

På kort sigt vil der med **REACT-EU**, der finansieres af **Next Generation EU**, og med forslaget til en tilpasset nuværende finansiell ramme for 2020 blive afsat 55 mia. EUR i midler til samhørighedspolitikken for perioden 2020-22. Det vil gøre det muligt for **Den Europæiske Socialfond** at yde yderligere finansiering til de muligheder for at erhverve færdigheder, der ledsager den grønne og digitale omstilling.

Desuden giver **genopretnings- og resiliensfaciliteten**, der er udstyret med 560 mia. EUR i form af tilskud og lån, medlemsstaterne rige muligheder for at finansiere opkvalificering og omskoling. Kommissionens forslag til landespecifikke henstillinger i 2020 fokuserede på øjeblikkelige foranstaltninger, der skal afbøde de socioøkonomiske følger af pandemien, og udpegede færdigheder, uddannelse og erhvervsuddannelse som en prioritet på kort sigt for 22 medlemsstater. **De nationale planer om genopretning og modstandsdygtighed, som medlemsstaterne vil forberede for at få adgang til finansiering fra denne facilitet, bør afspejle, at færdigheder er en prioritet i planlægningen af programmet.**

I perioden 2021-2027 vil **Den Europæiske Socialfond Plus** med et foreslået budget på 86 mia. EUR fortsat være en vigtig finansieringskilde for nationale opkvalificerings- og omskolingsaktiviteter.

Derudover vil de foreslåede 24,6 mia. EUR til **Erasmus+** bidrage til udviklingen af færdigheder og finansiere nogle af de foranstaltninger, der er skitseret ovenfor, som f.eks. Europauniversiteterne, erhvervsekspertisecentre og planerne for sektorsamarbejde om færdigheder. Erasmus+ kan desuden støtte en væsentlig forøgelse af den fysiske og virtuelle læringsmobilitet i hele EU, som åbner op for nye læringsmuligheder, der måske ikke er tilgængelige i hjemlandet.

Horisont Europa vil spille en central rolle i genopretningen, navnlig ved den dobbelte omstilling, over for industrien og SMV'erne, men også ved at støtte universiteter, forskere, hjernemobilitet og mobilitet. Det nye **program for et digitalt Europa** vil investere i udviklingen af akademiske tilbud på digitale områder samt specialiserede

⁶² Dette skøn er baseret på det antal yderligere voksne lærende, der er nødvendige i hvert land for at nå op på en deltagelse på 50 % (sammenlignet med den nuværende deltagelse), kombineret med de landespecifikke engangsudbetalinger pr. time for medarbejderuddannelse, der refunderes via Den Europæiske Socialfond i kraft af Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/2170 og under antagelse af en uddannelse eller en erhvervsuddannelse på 100 timer om året.

⁶³ Beløbene i dette afsnit er nævnt i 2018-priser.

uddannelsesmuligheder inden for områder som data, cybersikkerhed og kunstig intelligens for at afhjælpe den nuværende mangel på disse fagfolk.

Andre ressourcer kan yde direkte støtte til opkvalificering og omskoling af den europæiske arbejdsstyrke. **Medlemsstaternes investeringer i "infrastruktur med stor social indvirkning"** for uddannelse og erhvervsuddannelse, herunder digital infrastruktur, kan yderligere støttes af **Den Europæiske Fond for Regionaludvikling** og af **InvestEU**, som under området for sociale investeringer og færdigheder (med en foreslået budgetgaranti på 3,6 mia. EUR) bl.a. kan støtte investeringer i kritisk infrastruktur på området for uddannelse og erhvervsuddannelse.

I forbindelse med den grønne omstilling udpegede Kommissionen investeringer i færdigheder til en grøn omstilling som en prioritet for alle 27 medlemsstater i forbindelse med anvendelsen af **Fonden for Retfærdig Omstilling og det foreslåede samlede budget på 40 mia. EUR**. Lånefaciliteten for den offentlige sektor under mekanismen for retfærdig omstilling, der forventes at mobilisere mellem 25 og 30 mia. EUR, kan også investere i færdigheder⁶⁴. Der foreslås en fordobling af loftet for **Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen** i den fremtidige finansielle ramme til støtte for opkvalificering for arbejdstagere og selvstændige, som afskediges i en omfattende industriel omstrukturering. Andre programmer, f.eks. **moderniseringsfonden**, vil også finansiere opkvalificerings- og omskolingsprogrammer, der skal hjælpe arbejdstagere i regioner og sektorer, der er berørt af den grønne omstilling.

Kommissionen opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at øge støtten til opkvalificering og omskoling, gribe den eneste mulighed for at mobilisere adskillige milliarder euro i det fremtidige EU-budget til dette formål og prioritere nedennævnte tiltag, navnlig reformer, der forbedrer udbud og udbredelse af ordninger for tilegnelse af færdigheder.

Kommissionen vil samarbejde aktivt med nationale myndigheder og andre berørte parter for at sikre, at der afsættes tilstrækkelige EU-midler til at støtte de forskellige aspekter af dagsordenen for færdigheder, der er fastlagt i denne meddelelse. Kommissionen vil navnlig tilskynde til og støtte medlemsstaterne til at prioritere investeringer i færdigheder inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten og overvåge fremskridt ved hjælp af det europæiske semester.

En ikke-udtømmende oversigt over tiltag, der kan støttes via det fremtidige EU-budget til gennemførelse af dagsordenen for færdigheder, herunder pagten for færdigheder, navnlig ved at udnytte ressourcerne til Next Generation EU, omfatter:

Investering i virksomhedsinterne uddannelsescentre, hvor virksomheder i en værdikæde kan samle ressourcer til skræddersyet videreuddannelse af personale.

Fuld gennemførelse af opskalerede **planer for sektorsamarbejde om færdigheder** på nationalt og regionalt plan.

⁶⁴ Forslag til forordning om lånefaciliteten for den offentlige sektor under mekanismen for retfærdig omstilling, COM(2020) 453 final.

Udvikling og drift af prognosesystemer for færdigheder , der leverer oplysninger om opkvalificerings- og omskolingsbehov på nationalt/regionalt niveau og på sektorniveau, herunder i forbindelse med den dobbelte omstilling, og som dækker alle faser af indsamling, analyse og formidling af oplysninger.
Udvikling og gennemførelse af nationale færdighedsstrategier , der udformes og gennemføres på tværs af ministerier og myndigheder, som ledsager den dobbelte omstilling, og hvor indsatsen tilpasses inden for en række politikområder og med en stærk inddragelse af de berørte parter, herunder arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og arbejdsmarkedsaktører samt uddannelses- og erhvervsuddannelsessektoren.
Gennemførelse af reformer af erhvervsuddannelse og lærlingeuddannelser , som kan omfatte investeringer i reformer af læseplaner med henblik på øget arbejdsmarkedsrelevans, integrering af grønne og digitale færdigheder, fleksibilitet og modulopbygning, udvidelse af videregående VET-programmer, indførelse af systemer til kvalitetssikring og sporing af færdiguddannede, uddannelse af VET-lærere og -undervisere, støtte til mobilitet for VET-lærende, -lærere og -undervisere og etablering af erhvervsekspertisecentre i tilknytning til strategier for intelligent specialisering og/eller regionale innovations- og vækststrategier.
Direkte subsidier til lærlinge i SMV'er , herunder aflønning, bonusordninger ved ansættelse og midlertidige socialsikringsbidrag (op til 12 måneder), samt undervisernes lønninger og/eller socialsikringsbidrag for at stabilisere og øge udbuddet af kvalitetsprægede og effektive lærlingeuddannelser.
Investeringer i digitalt undervisningsmateriale og teknologi og topmoderne industriudstyr og -teknologier for udbydere af uddannelse og erhvervsuddannelse.
Incitamenter til udvikling af digitalt læringsindhold og centrale læseplaner og moduler i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov med fokus på digitale og grønne færdigheder, herunder gennem onlineuddannelsesplatforme.
Udarbejdelse og levering af korte kurser til omskoling af arbejdstagere i retning af helt nye job og nye krav til færdigheder i relation til den grønne og digitale omstilling, herunder etablering af IKT-kickstartskurser og digitale intensivkurser for SMV'er, der skal give en kortvarig intensiv uddannelse for at tackle manglen på IKT-færdigheder.
Udformning og levering af masterkurser til at uddanne digitale eksperter i avancerede digitale færdigheder , som er nødvendige for den digitale omstilling og masterkurser til uddannelse af eksperter i grønne færdigheder med henblik på den grønne økonomi.
Regionale og lokale knudepunkter for iværksætterfærdigheder , der skal støtte nystartede virksomheder, ansatte, der beskæftiger sig med iværksætteri, og innovatorer.
Investering i kvalitet, lighed og arbejdsmarkedsrelevans af uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne for at sikre, at borgerne er udstyret med de nøglekompetencer, der er behov for på arbejdsmarkedet og i samfundet.
Investering i lokale voksenuddannelsescentre , hvor borgere i alle aldre kan deltage i læring og udveksling, og derved opbygge et modstandsdygtigt og sammenhængende samfund.
Etablering, pilotforsøg og drift af en ordning, der skal sørge for individuelle læringskonti .
Incitamenter, der skal støtte deltagelse i uddannelse , f.eks. studielån/tilskud til voksne, finansiering af uddannelsesorlov og uddannelsesstøtte til arbejdsløse.
Støtte til uddannelsesprogrammer, der skal ledsage ordninger med nedsat arbejdstid til beskyttelse af arbejdstagere og selvstændige, særlig mod risikoen for arbejdsløshed.

5.2. Forbedring af den befordrende ramme til frigørelse af investeringer i færdigheder fra medlemsstater og private

EU-midler kan fungere som en katalysator, men investeringer i færdigheder skal finansieres af andre offentlige og private investeringer. Dette betaler sig: Hver euro, der investeres i opkvalificering og omskoling, giver generelt mindst det dobbelte beløb

tilbage i form af indtægter eller besparelser⁶⁵. Med henblik herpå vil Kommissionen ud over konkrete finansieringsmuligheder gennem EU-programmer gennemføre en række tiltag til støtte for offentlige og private investeringer i færdigheder og menneskelig kapital.

Foranstaltning nr. 12: Forbedring af den befordrende ramme til frigørelse af investeringer i færdigheder fra medlemsstater og private

For at tilskynde til investeringer i færdigheder vil Kommissionen:

- følge op på spørgsmålet om, hvordan **finanspolitiske rammer** kan bidrage til at opbygge mere modstandsdygtige samfund, støtte reformer og investeringer i menneskelig kapital og færdigheder som led i den løbende offentlige debat, der blev indledt med Kommissionens gennemgang af den økonomiske styring og med henblik på genopretningen, samtidig med at den finanspolitiske bæredygtighed bibeholdes
- søge at forbedre de store virksomheders **rapportering om menneskelig kapital**, herunder udvikling af arbejdstagernes kvalifikationer. Desuden vil Kommissionen også undersøge andre måder, hvorpå man kan øge gennemsigtigheden af virksomhedernes udgifter til menneskelig kapital, f.eks. ved at lade dem fremgå mere synligt i virksomhedernes regnskaber
- arbejde med **statistikker om offentlige og private investeringer i voksnes færdigheder** sammen med de nationale statistiske kontorer, bl.a. ved at udarbejde satellitregnskaber for at forbedre gennemsigtigheden i rapporteringen af færdigheder i nationalregnskaber og budgetter
- vurdere **innovative finansieringsmekanismer, der kan udløse yderligere investeringer i færdigheder**. Den foreslåede forbedrede InvestEU giver mulighed for at finansiere færdigheder og uddannelses- og erhvervsuddannelsesaktiviteter, herunder gennem pilotprojekter vedrørende sociale resultatkontrakter, som et middel til at øge private investeringer med sociale mål. Sammen med Den Europæiske Investeringsbank-Gruppe og andre gennemførelsespartnere vil Kommissionen derfor undersøge potentialet i forskellige former for sociale resultatkontraktordninger, f.eks. **sociale obligationer**, for at fremme investeringer i færdigheder.

Hvad er en social obligation?

En social obligation er en innovativ finansieringsmekanisme, hvor regeringerne indgår aftaler med udbydere af sociale tjenesteydelser, som f.eks. sociale virksomheder eller nonprofitorganisationer, og med investorer, der betaler for levering af foruddefinerede sociale resultater, f.eks. vedrørende færdigheder⁶⁶. Målet er at finansiere sociale tjenesteydelser. Navnlig de tjenesteydelser, der fokuserer på innovative løsninger på sociale udfordringer eller forebyggelsesforanstaltninger.

Gennem denne mekanisme stiller regeringen eller en formidler midler fra private investorer, velgørenhedsorganisationer eller fonde til rådighed. Disse midler fordeles til tjenesteudbydere til dækning af deres driftsomkostninger. Hvis de målbare resultater, der er opnået enighed om på forhånd, opnås, foretager regeringen udbetalinger til den formidlende organisation eller direkte til investorerne.

⁶⁵"A Strategist's Guide to Upskilling", PwC, 15. juli 2019

⁶⁶ Understanding Social Impact Bonds, OECD Working Paper 2016, s. 4.

KONKLUSION

Tiden er inde til handling. Med denne opfordring til handling agter Kommissionen at sætte fokus på færdigheder i den europæiske politiske dagsorden for de næste 5 år for at gøre retten til livslang læring til en realitet og gennemføre princip 1 i den europæiske søjle for sociale rettigheder. Genopretningen af vores økonomi, styrkelsen af Europas globale konkurrenceevne og fremme af den dobbelte grønne og digitale omstilling kræver en ambitiøs politik for færdigheder. På det grundlag vil Kommissionen:

- foreslå virksomheder, arbejdsmarkedets parter og andre berørte parter at **ARBEJDE SAMMEN** i henhold til en ambitiøs pagt for færdigheder
- udvikle **JOBRELATEREDE FÆRDIGHEDER** takket være en fremsynet tilgang til udvikling af færdigheder baseret på en velfunderet viden om færdigheder og moderne og dynamisk uddannelse og erhvervsuddannelse, der er direkte knyttet til arbejdsmarkedet og samfundsmæssige behov
- **GIVE BEFOLKNINGEN MULIGHEDER** for at tilegne sig færdigheder gennem udviklingen af innovative værktøjer, der gør læringsforløb mere fleksible og tilgængelige.

For at realisere denne målsætning foreslår Kommissionen ambitiøse kvantitative mål, som vil gøre det muligt at måle fremskridt på årsbasis. Kommissionen opfordrer medlemsstaterne og alle berørte parter til at bidrage til at skabe **en revolution inden for færdigheder** og gøre fuld brug af de hidtil usete muligheder, som er opstået i forbindelse med Next Generation EU.

